

IZ DRUGEGA DOMA

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

PREDSEDNIKI O STANJU IN PERSPEKTIVAH DRŽAVE

Na četrtem skupnem srečanju so predsedniki ocenili, da so obeti za prihodnost naše države optimistični in da smo na pravi poti. Stabilnost je treba izkoristiti za sprejem reform, ki so potrebne, da bi Slovenija dodatno okrepila svojo gospodarsko in socialno moč. Država si bo tudi v prihodnje aktivno prizadevala za uspešen nadaljnji razvoj Evropske unije, a je ob tem potrebne več samozavesti.

stran 3-4

“ PLEBISCIT PRED 26 LETI NAS ZAVEUJE, DA ZNOVA NAJDEMO SVOJO PLEBISCITARNO SAMOZAVEST ”

Mitja Bervar, predsednik Državnega sveta, stran 3-4

ODLOŽILNI VETO NA ZAKON O LOKALNI SAMOUPRAVI

Po mnenju državnih svetnikov bi novela zakona, ki uzakonja možnost odpoklica župana, zamajala dosedanjo stabilnost lokalne samouprave.

stran 5

KAKŠEN BO EVROPSKI SOCIALNI MODEL PRIHODNOSTI?

Slovenija podpira idejo evropskega stebra socialnih pravic in napore Evropske komisije za doseganje jasne vizije socialne Evrope.

stran 15

PLAKETE ZASLUŽNIM PROSTOVOLJCEM ZA 2016

Plakete je prejelo 14 prostovoljcev in prostovoljcev, ki so pridodali pomemben pečat h kakovosti življenja soljudi in družbe kot celote.

stran 21

IZ DELA DRŽAVNEGA SVETA

ODLOŽILNI VETO

Državni svetniki se niso strinjali z novelo zakona, ki z institutom odpoklica župana ne bo reševal problema nezadovoljstva volivcev z delom župana.

stran 5

Povprečnini za leto 2017 v višini 530 evrov in za leto 2018 v višini 536 evrov dajeta vtis o približevanju zahtevam občin po višji povprečnini, vendar ne upoštevata dviga stroškov, ki jih imajo občine.

stran 5

Glasovanje o odložilnem vetu na novelo o davku od dohodkov je predlagala Interesna skupina delodajalcev, saj je svetnike zmotilo povišanje stopnje obdavčitve dohodka pravnih oseb s 17 na 19 %.

stran 6

ZAHTEVA ZA OCENO USTAVNOSTI IN ZAKONITOSTI

Državni svet je na 46. redni seji izglasoval odložilni veto na Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti, saj bi po mnenju večine svetnikov morale pogrebne dejavnosti ostati storitev v javnem interesu.

stran 7

Državni svet je na 44. redni seji sprejel zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti Zakona o varstvu okolja in podprl zahteve civilne družbe, ki je opozorila na spornost zakona.

stran 7

Državni svet je na ustavno sodišče vložil zahtevo za oceno ustavnosti dela zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ter dela pokojninskega zakona.

stran 7

MNENJA

OKOLJE IN PROSTOR

Svetniki so ob obravnavi Zakona o varstvu okolja opozorili na dolgotrajnost postopkov umeščanja objektov v prostor in postavili vprašanje o odgovornosti tistih občin, ki do konca 2017 obveznosti ne bi uspele uresničiti.

stran 8

Državni svet ni podprl dopolnjene zakonodaje o dimnikarskih storitvah. Vlada predlaga uveljavitev licenčnega sistema izvajanja storitev dimnikarjev, ki bo nadomestil sedanji koncesijski sistem. Državni svet je v preteklosti že večkrat zavzel stališče, da je izvajanje dimnikarskih storitev v javnem interesu.

stran 9

UPRAVLJANJE KAPITALSKIH NALOŽB

Državni svetniki so ob seznanitvi s Poročilom o upravljanju kapitalskih naložb države za 2015 zastavili vrsto vprašanj, med drugim o kriterijih, po katerih se je država odločila za dokapitalizacijo posameznih družb v večinski lasti države in lokalnih skupnosti.

stran 9

VOLILNA ZAKONODAJA

Državni svet ni podprl paketa volilne zakonodaje, ki bi za vse funkcionarje uvedla enotno ureditev in veljala za predsednika republike, vlade, poslance, ministre, župane, državne svetnike, poslance Evropskega parlamenta in občinske svetnike.

stran 9

AKTUALNO

KAKO PRISTOPITI K RAZVOJU GOZDNO-LESNE VERIGE?

Stabilno gozdarstvo je osnova za razvoj lesne industrije. Ob tem pa je ključno razumevanje, da imajo gozdovi tudi družbeni vidik. Potencial se nahaja tudi v gozdovih v zasebni lasti.

stran 14

EVROPSKI SOCIALNI MODEL PRIHODNOSTI

Steber naj bi temeljil na obstoječem socialnem redu Evropske unije in ga dopolnjeval. Slovenija podpira idejo evropskega stebra socialnih pravic in napor Evropske komisije za doseganje jasne vizije socialne Evrope.

stran 15

POZIVI K ČIMPREJŠNJI UREDITVI DOLGOTRAJNE OSKRBE

Zaradi podaljševanja pričakovane življenjske dobe se prebivalstvo razvitih držav stara, kar velja tudi za Slovenijo, to pa kaže na nujnost ukrepanja in iskanje sistemskih rešitev.

stran 16

S POSVETOV

O SPREMEMBAH NA PODROČJU PRAVOBRANILSTVA

V Državnem svetu je potekala razprava o napovedani reformi državnega pravobranilstva in njegovi prihodnji vlogi.

stran 17

PRIHODNOST TOBAČNE POLITIKE

Tobak med dejavniki tveganja v Sloveniji zahteva največ življenj, pripisuje se mu 19 % vseh smrti pri starejših od 30 let.

stran 17

ČAS JE ZA NORMATIVNO UREDITEV PSIHOTERAPIJE

Kljub temu, da je psihoterapevtska dejavnost v Sloveniji zelo prepoznavna, je zakonsko neurejena.

stran 19

CIVILNA DRUŽBA

PROSTOVOLJCI LETA 2016

Prostovoljstvo nudi možnost za premostitev razlik med ljudmi ter omogoča, da živimo v zdravi in zadovoljni skupnosti.

stran 21

PROJEKT RASTOČA KNJIGA RAZŠIRIL LISTE

Vseslovenskemu projektu so se priključile občine Brežice, Semič, Ormož in Šmarješke Toplice.

stran 21

GOVOR PREDSEDNIKA DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE NA DRŽAVNI PROSLAVI OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI TER 25. OBLETNICI USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE, CANKARJEV DOM, 23. DECEMBER 2016

Izjemno sem počaščen, da lahko danes v svojem imenu in imenu Državnega sveta Republike Slovenije - drugega doma slovenskega parlamenta, spregovorim na zaključni slovesnosti praznovanj obletnice samostojnosti in enotnosti ter 25. obletnice sprejetja Ustave Republike Slovenije.

Slovenke in Slovenci smo 23. december 1990 v svoja srca zapisali s posebej lepimi občutki, saj zaznamuje dan, ko smo z žarom v očeh odšli na volišča in na plebiscitu s prepričljivo večino izglasovali pot v lastno državo.

Ustava, na katero smo lahko ponosni in je bila spodbujena na krilih 57. številke Nove revije, pisateljske, Demosove in

podvinske ustave, je pred 25-timi leti nastala kot izraz kompromisa med različnimi političnimi in idejnimi silnicami slovenske družbe.

Prav je, da njenim snovalcem in tedanjim političnim odločevalcem po četrto stoletja priznamo, da so bili v ključnem zgodovinskem trenutku sposobni preseči razlike.

Če spregovorimo v pravnem jeziku, je sprejem ustave zagotovil pravno suverenost in mednarodno samostojnost naše države. Če spregovorimo v jeziku pesnikov, je omogočil izpolnitev večstoletnih narodovih sanj.

V ustavo smo zapisali, da je Slovenija pravna država in da smo pred zakonom

vsi enaki, zato ne smemo dovoliti, da vsakdanjost postane labirint, iz katerega lahko najdejo izhod le privilegirani;

ker smo v ustavo zapisali, da je Slovenija socialna država, ne prelagajmo njenih obvez na ramena dobrodelnih organizacij;

ker smo v ustavo zapisali pravico do zdravstvenega varstva, naj bo pomoč res dostopna vsem državljanom;

ker smo v ustavo zapisali svobodo dela, naj delo ostane vrednota, pošteno plačilo zanj pa pošteno nadomestilo za opravljeno delo, ne pa miloščina, ki v imenu kapitalskega pohlepa ljudi postavlja na rob preživetja.

Prišel je čas, da se veliko bolj kot doslej od besed usmerimo k dejanjem. Plebiscit pred 26 leti nas zavezuje, da ponovno najdemo našo samozavest - plebiscitarno samozavest.

Na temeljih naše izjemne skupne zgodbe in energije izpred 25-tih let, ko smo skupne moči uspešno zastavili za lastno državo, moramo v jedro prizadevanj naslednjih 25-tih let postaviti državljana.

Namenimo pozornost kakovosti njegovega življenja, zaposlitve, izobraževanja, socialnega varstva, zdravstvene oskrbe, dostopnosti kulture in medgeneracijski solidarnosti ter krepitvi sožitja, ki gradi mavrice med modrostjo starejših ter poletom mladih, in sicer na vseh ravneh, od lokalne skupnosti naprej.

Največja odgovornost za politično stabilnost, gospodarski razvoj, uspešen družbeno-socialni dialog ter varnost državljanov in državljanov Republike Slovenije pa seveda ostaja na vsakokratni vladni koaliciji in tudi opoziciji.

Zato od vladne koalicije pričakujemo zrelost, odločnost in sposobnost preseganja nesporazumov pri izvajanju začrtanega programa, od opozicije pa stalni nadzor in konstruktivno kritiko dela vlade, ki naj bo osredotočena na

pomembne teme v dobrobit državljanov.

Od vseh političnih dejavnikov pričakujemo preseganje bojev za dnevopolitični prestiž, zavzemanje za skupno dobro, stremljenje k skupnim vrednotam in povezovanje na temeljih vsebinskih prednostnih nalog. Takšno sodelovanje je mogoče. V Državnem svetu nam v večini primerov to že uspeva.

Slovenija, naša dežela, se odlikuje po izjemni raznolikosti in bogastvu. Uveljavlja se kot zelena destinacija, ki vzpostavlja vrednote trajnostnega razvoja in se vse bolj zaveda krožnega gospodarstva.

Tako kot ljudem tudi narodom čas teče različno. Prišel je čas za mlado, prodorno, sodobno državo in njene sposobne ljudi, za katere so problemi le izzivi. Ob krepitvi ustavnih načel bomo tudi njeni prebivalci postajali še bolj odprti, izobraženi, ustvarjalni, inovativni, domoljubni in solidarni do drugih.

Danes vprašanje, kdo je najzaslužnejši za osamosvojitve Slovenije in kdo naj prevzame odgovornost za njen napredek v prihodnje, po mojem trdnem prepričanju ni več potrebno.

Že dolgo vemo, da se edini pravi odgovor glasi: zaslužni in odgovorni smo mi vsi, državljani Republike Slovenije in naši rojaki po svetu. Zmogli smo, ker smo verjeli in stopili skupaj. Slovenci skupaj namreč zmoremo vse.

Tako smo na kulturnem področju pred leti

zaposleni v SNG Opera in balet Ljubljana s skupnimi močmi premagali ovire in okoliščinam navkljub zaključili prenovo operne hiše ter samozavestno in pogumno vstopili v našo umetniško prihodnost.

Zato sem ponosen in vesel, da se naša zgodba nadaljuje prav na tem odru, kjer bodo umetniki iz ljubljanske nacionalne operno-baletne hiše izvedli nocojšnji program. Ob tej priložnosti se jim zahvaljujem za vse.

Naj omenim še dva pomembna dejavnika, ki se ju premalo zavedamo. V mislih imam narodni ponos in domoljubje, povezovalni sili, ki ju Slovenci pogosto pokažemo, kadar se poistovetimo s posameznikom ali moštvom, ob doseženem uspehu na področju športa.

Takrat se ne pritožujemo, da smo majhni in da v svetu premalo štejejo. V zavedanju, da je športna Slovenija prava neustrašna velesila, ponosno vihtimo slovensko zastavo in navdušeno prepevamo slovensko himno ter prekipevamo od narodnega ponosa.

Potrudimo se, da bomo tudi pri izpolnjevanju državnih, lokalnih in osebnih ciljev tako uspešni, tako povezani. Svojo državo moramo negovati, spoštovati, jo varovati in jo z aktivnim državljanstvom tudi sooblikovati. Res je že čas, da nas spori iz preteklosti nehajo hromiti. Izpolnimo civilizacijske dolžnosti in zaprimo boleča poglavja. Dogodkov iz preteklosti ni mogoče spremeniti, zgodovine ne drugače napisati.

Ključ skupne prihodnosti je v rokah naše generacije, ki bo zrelost in državotvornost dokazala s spoštljivim obravnavanjem doslej zamolčanih zgodb in aktivnim ustvarjanjem ustreznih razmer za srečo prihodnjih generacij.

Spoštovane državljanke in spoštovani državljani,

Slovenci smo se pred četrto stoletja odločili za lastno državo, mir, človekove pravice, svobodo in pravičnost. Vrednote, ki so nas povezale v najhujših preizkušnjah in bi nas morale povezovati tudi v prihodnosti. Po petindvajsetih letih smo namreč na zelo pomembni prelomnici.

Ko razmišljam o vezivu naše skupne prihodnosti, se spomnim na številna srečanja z odličnimi mladimi ljudmi pri izvajanju projekta Rastoča knjiga, ki ga Državni svet kot častni pokrovitelj spodbuja že šestnajst let. Vse državljanke vabim, da Rastoča knjiga postane navdih za Rastočo Slovenijo, odličnost na vseh ravneh našega skupnega delovanja.

Ob skrbi za našo deželo in kakovost našega skupnega življenja pogumno in samozavestno pomagajmo sooblikovati tudi odgovore na izzive naše širše domovine, Evropske unije. Tudi Evropska unija mora narediti korak naprej. Čas je, da okrepi svojo vlogo globalnega odločevalca in zagovornika človekovih pravic, spodbujevalca družbeno-socialnega in ekonomskega razvoja, varuha kulturne raznolikosti in okolja ter stebra

obrambnega sistema in varnosti.

Spoštovani,

naša skupnost, naša dežela, je kakor družina. Tudi v družini nismo vedno vsi zadovoljni in srečni, zato moramo včasih storiti tudi kaj, kar nam v prvem trenutku morda ni najbolj všeč. Takrat bi bilo, če uporabim besede pesnika Otona Župančiča, veliko lažje »*hoditi po zemlji naši in piti nje bolesti*.«

Vendar je to naša družina, naša država, ena in edina, ki jo imamo. Zato moramo zaupati vanjo, se boriti zanjo in ji vsak po svojih močeh pomagati, da bomo lahko v prihodnje »*hodili po zemlji naši in pili nje prelesti*.«

Toplo je zavedanje, da nas, tudi kadar odidem v širni svet, nekje čaka naša skupnost, v kateri smo zrasli, naša družina, naša domovina. Lepo se je vrniti k domačemu ognjišču, v domače zavetišče, v objem družine in v objem domovine.

Dovolite, da vam ob zaključku vsem zaželim vesele božične praznike, ponosno in samozavestno praznovanje samostojnosti in enotnosti Republike Slovenije ter 25. obletnice Ustave Republike Slovenije.

V prihajajočem letu 2017 vam želim obilo zdravja in osebnih uspehov. Naši domovini pa - srečno in pogumno, Slovenija.

Mitja Bervar, mag. manag., predsednik Državnega sveta Republike Slovenije

VETO NA ODPOKLIC ŽUPANA

Državni svet je na 26. izredni seji z 20 glasovi »za« in nobenim »proti« izglasoval odločilni veto na novelo Zakona o lokalni samoupravi. Poslanci novele na 26. redni seji niso ponovno izglasovali.

„ Župana se že sedaj lahko razreši iz krivdnih razlogov, kar ureja zakon v 90. b členu, ne bi pa smeli razrešitvi botrovati politični razlogi ali županovi nepopularni ukrepi.

Milan Ozimič, državni svetnik

Novela je bila del volilnega svežnja šestih zakonov, s katerim bi iz politike izločili na nepogojno zaporno kazen obsojene funkcionarje. Predlog je vložila Interesna skupina lokalnih interesov, saj institutu odpoklica župana nasprotuje v večini občin in vseh

združenjih občin, pri čemer menijo, da lahko novela zakona zamaje stabilnost lokalne samouprave. Ta institut tudi naj ne bi reševal problema nezadovoljstva volivcev z delom župana, po mnenju združenj občin pa bi lahko postal priročno orodje opozicije in omogočal

predčasne volilne kampanje. V svetniški razpravi je bilo večkrat slišati poziv k celoviti in enoviti ureditvi vprašanja politične odgovornosti funkcionarjev na vseh ravneh. Ob tem so svetniki izpostavili, da so poleg predsednika republike župani edini

funkcionarji, ki so vsakokrat izvoljeni neposredno po sistemu absolutne večine. Svetnike je tudi zmotilo, da novela volivcem daje možnost odpoklica župana med mandatom, ne pa tudi odpoklica v primeru drugih izvoljenih občinskih funkcionarjev.

PRORAČUN ZA LETI 2017 IN 2018 ZA LOKALNE SKUPNOSTI NESPREJEMLJIV

Državni svet je na 25. izredni seji sprejel odločilni veto na Zakon o izvrševanju proračuna za leti 2017 in 2018 s 27 glasovi »za« in dvema »proti«. Državni zbor je na 39. izredni seji novelo ponovno potrdil.

„ Takšen način delovanja pomeni, da vlada ne ohranja razvojnega potenciala občin, da ne prepozna tega ravnanja kot neko razvojno prioriteto države.

Milan Ozimič, državni svetnik

Državni svet že v okviru zakonodajnega postopka zakona ni podprl, saj zakonodajalec ni upošteval pripomb svetnikov, ki so sledile predlogom združenj občin po višje določeni povprečnini. Predlog odločilnega veta je soglasno vložila

Interesna skupina lokalnih interesov, ki je ocenila, da proračun ne zagotavlja primerne financiranja občin. V obrazložitvi veta so svetniki poudarili, da čeprav povprečnini za leto 2017 v višini 530 evrov in za leto 2018 v višini 536 evrov dajeta vtis o približevanju

zahtevam občin po višji povprečnini, določeni povprečnini vendarle ne upoštevata dviga stroškov občin. Omenjeni zakon je bil sprejet kljub neuskkljenim postavkam stroškov dela v javnem sektorju. Državni svetniki so opozorili, da so se stroški občin pomembno

dvignili tako zaradi sprejetja zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti kot tudi zaradi sprememb pri plačni politiki v javnem sektorju ter pri subvencijah za najem tržnih in hišniških stanovanj. Obenem so se izrekli proti omejitvi sredstev nad primerno porabo občin.

VETO NA NOVELO ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV

Državni svet je na 24. izredni seji izglasoval odložitni veto na novelo Zakona o dohodnini. Zanj je glasovalo 22 svetnikov, proti jih je bilo 8. Državni zbor je novelo 19. oktobra ponovno potrdil.

“ Država bi se morala potruditi in najti varianto, da bi nekajkrat po 60 milijonov pobrala od tistih, ki imajo veliko masla na vesti. ”

mag. Stojan Binder, državni svetnik

Glasovanje o odložitnem vetu je predlagala Interesna skupina delodajalcev s prvopodpisanim mag. Stojanom Binderjem, saj jo je zmotilo povišanje stopnje obdavčitve dohodka pravnih oseb s 17 na 19 %. Svetniki so opozorili, da se namesto razbremenitve gospodarstvu nalaga

nova bremena. Soglašali so, da dodatno obremenjevanje gospodarstva ni pravično in razvojno, zato tudi ni razlogov za povečanje davka, temveč so potrebne strukturne spremembe. Sveženj davčnih zakonov vsebuje spremembo dohodnine, tako da bodo tisti s

prihodki nad 1,64-kratnikom povprečne plače prejeli višje neto plače in imeli ugodnejšo davčno obravnavo nagrad za poslovno uspešnost. To bo povzročilo za 106 milijonov evrov manj pobranih davkov, kar se bo deloma nadomestilo z zvišanjem davka na dobiček

podjetij za dve odstotni točki. Delodajalci so kritično menili, da so spremembe premalo ambiciozne in brez pravega signala gospodarstvu za boljše delo. Predstavniki delodajalcev so na isti seji neuspešno predlagali veto tudi na novelo Zakona o dohodnini.

Z VETOM NAD REGISTRACIJO KOLES S POMOŽNIM MOTORJEM

Državni svet je na 23. izredni seji izglasoval veto na noveli zakona o motornih vozilih in o pravilih cestnega prometa, ki uvajata obvezno registracijo mopeda. Poslanci so oba zakona ponovno potrdili 19. oktobra.

“ Nova ureditev bo po žepu udarila državljane, ki si tega niti najmanj ne zaslužijo, poleg tega prinaša nove kazni ter bistveno ne vpliva na izboljšanje prometne varnosti. ”

Bojan Kekec, državni svetnik

Predlog za odložitni veto je podala skupina državnih svetnikov s prvopodpisanim Bojanom Kekecem in opozorila, da bo ureditev, ki predvideva registracijo mopeda, predstavljala dodatne finančne in administrativne obveznosti za lastnike. Noveli zakonov

o motornih vozilih in o pravilih cestnega prometa posegata na področje koles s pomožnim motorjem, ki lahko peljejo največ 25 kilometrov na uro in ki jih naj bi bilo okoli 40 tisoč. Po novem jih bo potrebno registrirati, zavarovati in zanje opraviti tehnični

pregled. Prav tako bo za njihovo vožnjo potrebna čelada, pri čemer bodo imeli vozniki možnost, da izbirajo med homologirano motoristično ali kolesarsko čelado. Vozniki takšnih vozil bodo morali voziti po kolesarskih stezah. Spremembe zakonodaje kot novost uvajajo

obveznost nošenja čelade za kolesarje do 18. leta. Ker je večina teh mopeda brez ustreznih dokumentov, se bo lastništvo lahko dokazalo z izjavami, kot je to bilo mogoče ob uvedbi obvezne registracije za kolesa s pomožnim motorjem do 50 ccm³.

ZAKON O POGREBNI IN POKOPALIŠKI DEJAVNOSTI V NESKLADJU Z USTAVO

Državni svet je na 46. redni seji podal pobudo za ustavno presojo drugega odstavka 5. člena, četrtega odstavka 62. člena, prvega stavka prvega odstavka 63. člena in drugega odstavka 63. člena spornega zakona.

“ Praksa kaže, da imajo danes javna podjetja do sedemkrat nižjo ceno, kot zasebna podjetja. Ni naključje. V gospodarski javni službi ceno določa občinski ali pa mestni svet. ”

Jernej Verbič, državni svetnik

Potem ko je Državni svet na 22. izredni seji izglasoval odločilni veto na Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti in bi po mnenju večine svetnikov morale pogrebne dejavnosti ostati storitev v javnem interesu, je Državni zbor zakon ponovno potrdil. Predlogu so ostro nasprotovala vsa tri združenja

občin, Zbornica komunalnega gospodarstva, Zveza potrošnikov Slovenije in Zveza upokojencev Slovenije. Državni svet je zato vložil pobudo za oceno ustavnosti za presojo kar trinajstih ustavnih določb, med drugim v nesorazmerno poseganje v pogrebno dejavnost kot izvorno pristojnost občine,

financiranje občin in človekovo dostojanstvo. Že v obrazložitvi veta so svetniki zapisali, da gre pri pogrebni dejavnosti za izvorno občinsko nalogo in zagotavljanje storitev, ki so v javnem interesu, pridobivanje dobička pa bi moralo biti podrejeno zagotavljanju javnih potreb. Zasebni sektor kaže interes za dobičkonosno

pogrebno dejavnost, manj dobičkonosno pokopališko pa prepušča občinam. V skladu z novim zakonom bi državljani sami izbrali izvajalca pogrebnih storitev. Pokopališka dejavnost bi ostala v pristojnosti občin, pogrebna pa bi se izvajala v okviru proste gospodarske pobude kot tržna dejavnost.

VARSTVO OKOLJA NA USTAVNO SODIŠČE

Državni svet je na 44. redni seji sprejel zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti Zakona o varstvu okolja in podprl zahteve civilne družbe, ki je opozorila na spornost zakona in njegove posledice za degradacijo posameznih območij z večjo onesnaženostjo zraka in

posledično depopulacijo teh območij. Pobudo za ustavno presojo je podal dr. Zoran Božič. Državni svet je že ob sprejemu veta na novelo poudaril, da zakon ne služi varovanju okolja, ampak kapitalu in bo v primeru vnovičnega sprejetja vložil zahtevo za ustavno presojo.

USTAVNA PRESOJA DVEH ZAKONOV

Državni svet je na ustavno sodišče vložil zahtevo za oceno ustavnosti dela zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ter dela pokojninskega zakona. Pod vprašaj je postavil vsebinsko razširitev odgovornosti delodajalca tudi na lahko malomarnost.

Pobudo za ustavno presojo je podal državni svetnik Alojz Kovšca. Kot so navedli v zahtevi, razlogi za razširitev odgovornosti delodajalca tudi na lahko odgovornost niso v sorazmernosti z zakonskim ukrepom, finančne posledice pa so ekstremno hude in vodijo v propad podjetja.

NUJNOST ENOTNE UREDITVE NADOMESTIL

Državni svet je podprl predlog zakonodaje o nadzoru državne meje, ki med drugim ureja nadomestila za lastnike zemljišč, na katerih so nameščene začasne tehnične ovire, jasneje opredeli tehnična sredstva za nadzor meje itd. Glede želja lastnikov po uveljavljanju višjih nadomestil za nerabo zemljišč, so svetniki opozorili na nujnost enotne ureditve, ki bi onemogočala izsiljevanje višine nadomestil. Strinjali so se z nadomeščanjem žičnatih ograj s panelnimi, ki so v lokalnem okolju bolj sprejete, hkrati pa se spraševali, zakaj odločitev za takšen tip ograje in podvomili, da le-te sploh pomenijo resno oviro za tiste, ki mejo želijo prečkati.

PODPORA UKREPOM ZA OMEJEVANJE UPORABE TOBAKA

Državni svet je podprl predlog zakona o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov, ki želi prispevati k več zdravja in vzdržnosti zdravstvenega sistema, ter se zavzel za celovite, med seboj usklajene ukrepe. Izpostavil je še en segment nevarnosti v avtomobilu, to je uporabo mobilnih telefonov. Državni svet, predlagatelj, stroka in predstavniki civilne družbe so preventivo in ozaveščanje označili kot ključna za doseganje ciljev na področju omejevanja uživanja tobaka in alkohola, zlasti med mladimi. Ob tem so pozvali k zagotovitvi finančnih sredstev za izvajanje preventivnih programov, programov osveščanja in pomoči kadilcem.

GOSPODARNEJŠE RAVNANJE S KOMUNALNIMI ODPADKI

Državni svet je podprl novelo Zakona o varstvu okolja, ki naj bi omogočil gospodarnejše in učinkovitejše ravnanje s komunalnimi odpadki pri vzpostavitvi zbirnih centrov za ločeno zbiranje komunalnih odpadkov na območju ene ali več občin, in sicer ne glede na območje posamezne občine. Izpostavil je dolgotrajnost postopkov umeščanja objektov v prostor in postavil vprašanje o odgovornosti občin, ki do konca 2017 obveznosti ne bi uspele uresničiti. Ob tem je opozoril, da je nemogoče pričakovati, da bodo pravočasno pripravljene sistemske spremembe Zakona o varstvu okolja oz. ustreznega podzakonskega akta.

SKLAD KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN GOZDOV V LETU 2015

Državni svet se je seznanil s poročilom o delu in zaključnim računom Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov za leto 2015, ki je upravljevalec premoženja v lasti države in mora delovati gospodarno. Ker je le izvrševalec predpisov, ne more gospodariti v korist le določenega dela kmetijstva. Državni svet je pozval Sklad, da v poročilu bolj natančno razdela, koliko zemljišč in za kakšno ceno je prodal v 100-metrskem varovanem pasu. Zaradi prenosa gozdov na drugo družbo se bo še povečal pritisk na Sklad, da bi čim dražje prodajal kmetijska zemljišča. Prav tako je svetnike zanimalo, kakšno politiko ima Sklad pri izterjavi svojih terjatev.

KRITIČNO O KAPITALSKIH NALOŽBAH DRŽAVE

Državni svetniki so ob seznanitvi s poročilom o upravljanju kapitalskih naložb države za 2015 zastavili vrsto vprašanj, med drugim o kriterijih, po katerih se je država odločila za dokapitalizacijo posameznih družb v večinski lasti države in lokalnih skupnosti, o možnostih zadovoljivega poslovanja HSE v obdobju 2016-2020 z vidika stroškov poslovanja in cene energije; o načinu izbire pravnih in finančnih svetovalcev pri prodaji družb; o zakonitosti izplačil plač v SDH leta 2015 itd. Glede na visoko število aktivnih kapitalskih naložb v lasti države bi bilo smiselno zmanjšati število naložb z zanemarljivim deležem državnega lastništva.

ZAVRNITEV PAKETA VOLILNE ZAKONODAJE

Državni svet ni podprl paketa volilne zakonodaje, ki bi za vse funkcionarje uvedla enotno ureditev. Po mnenju svetnikov je pri omejevanju volilne pravice potrebna previdnost. Neustrezna zakonska dikcija lahko vodi v zlorabe in pri tem posebej opozorili na slabitev sistema lokalne samouprave. Spremembe zakonodaje, ki bi na enoten način urejala kriterije za kandidiranje in prenehanje opravljanja funkcije na državni in lokalni ravni, bi morala pripraviti vlada, težav, ki izhajajo iz neetičnega in nemoralnega ravnanja funkcionarjev, pa ni možno urediti z ostrejšo zakonodajo, ampak z veliko bolj učinkovitim delovanjem sodne veje oblasti.

PASTI RAZVOJA PROMETA DO LETA 2030

Svetniki so podprli dopolnjen predlog resolucije o nacionalnem programu razvoja prometa do 2030 in opozorili, da bi morala ta zajeti tudi ukrepe reševanja problema kategoriziranih javnih cest, ki tečejo prek zasebnih zemljišč, kar ne more biti prepuščeno posameznim občinam. V zvezi s 3. razvojno osjo na odseku med Velenjem in avtocesto A1 so opozorili, da gre pri iskanju najbolj optimalne variante obvarovati najboljša kmetijska zemljišča. Pozdravili so umestitev povezave Bele krajine z Novim mestom in načrtovano cestno povezavo Hrastnika in Zidanega mostu, ki je neposredno povezana tudi z gradnjo HE na srednji Savi.

DIMNIKARSKÉ STORITVE V JAVNEM INTERESU

Državni svet ni podprl dopolnjene zakonodaje o dimnikarskih storitvah. Vlada predlaga uveljavitev licenčnega sistema izvajanja storitev dimnikarjev, ki bo nadomestil sedanji koncesijski sistem. Državni svet je v preteklosti že večkrat zavzel stališče, da je izvajanje dimnikarskih storitev v javnem interesu, pri čemer mora biti ureditev prijazna do uporabnikov, treba pa je vzpostaviti učinkovit nadzor. Zavzel se je za dimnikarsko službo v okviru javne službe in ni podprl prostega trga. Država si ob upoštevanju socialnega položaja posameznikov in družin v okoliščinah, ko kar 400.000 državljanov živi pod pragom revščine, ne sme privoščiti dodatnih obremenitev ljudi.

IZ DELA KOMISIJ

Komisija za državno ureditev je podprla novelo Zakona o tujcih zanimalo pa jo je, ali ima vlada pripravljeno alternativno rešitev v primeru neskladja predloga zakona z ustavo. Opozorili so na skopost določb o ustanovitvi vladnega urada za oskrbo migrantov in da se z nujnim zakonodajnim postopkom ustvarja nepotrebna psihoza.

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport se je seznanila s problematiko v Slovenski filharmoniji, razmere in odnose pa ocenila kot nesprejemljive in neprofesionalne. Pozvala je k izvedbi celotnega programa do zaključka sezone in izrazila pričakovanje, da se bosta v urejanje razmer vključila tudi ministrstvo oz. vlada.

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je ob obravnavi poročila NO Sklada za financiranje razgradnje NEK in za odlaganje radioaktivnih odpadkov za leto 2015 vladi zastavila vprašanja o stanju revizije programa razgradnje NEK ter odlaganja nizko- in

sredneradioaktivnih odpadkov ter o delu meddržavne komisije za spremljanje izvajanja pogodbe med državama.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je ob obravnavi Predloga stališča do Predloga uredbe o ustanovitvi evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije podvomila o ustreznosti prevzema pristojnosti BEREC-a nacionalnim regulatornim organom, ki je do sedaj le-tem posredoval le nezavezujoča mnenja, nova agencija pa bo lahko regulacijo zavrnila.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je ob obravnavi predloga stališča do predloga

evropske uredbe v zvezi s spodbujanjem internetne povezljivosti v lokalnih skupnostih izpostavila potrebo po informiranju le-teh zaradi t. i. »first come, first served« načina podeljevanja sredstev. Opozorila je na potrebo po zagotavljanju brezplačnega

WiFi tudi na primestnih avtobusih, vlakih, itd.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je ob obravnavi Predloga stališča do evropske direktive o hibridnih neskladjih s tretjimi državami opozorila na nadaljnjo prisotnost zlorab na davčnem področju dokler ne bodo vse države odpravile ugodnosti, v obdobju implemetacije v naš pravni red pa lahko pričakujemo razvoj novih še nepredvidnih shem zlorab.

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je podprla novelo Zakona o spodbujanju razvoja turizma, ki določa izjemo pri definiciji turističnega aranžmaja in podprla predlog, ki do sprejetja systemskega zakona rešuje problem zavodov, društev ipd. tako, da se v nekaterih primerih organiziranje dejavnosti, ki imajo značaj turistične aktivnosti, ne opredeljuje kot turistični aranžma.

Komisija za državno ureditev je ob obravnavi novele Zakona o sodiščih podprla aktivnosti za izboljšanje postopkov pri pregonu bančnega kriminala ter zastavila vprašanje opredelitve stvarne pristojnosti specializiranega oddelka za sojenje v zadevah bančnega kriminala, pri čemer finančna sredstva za pregon ne bi smela biti vprašanje, saj je treba prek izvedenih postopkov del s strani kršiteljev odtujenega denarja pridobiti nazaj.

Komisija za državno ureditev je ob obravnavi novele Zakona o državnem tožilstvu opozorila, da se postopki pri preiskovanju t. i. bančne luknje izvajajo prepočasi, a da je treba vsak poseg v reorganizacijo pravosodnega sistema pretehtati, ker lahko vsakršna sprememba poseže v delovanje sistema in zaustavi že delujoče postopke.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je ob obravnavi stališča do evropskega Predloga sklepa o skupnem okviru za zagotavljanje boljših storitev za znanja in spretnosti ter kvalifikacije opozorila na nevarnost, ker se večino zakonodaje s področja industrije oblikuje na evropski ravni in prilagaja industriji nove politike, ukrepi pa lahko povzročijo težave našemu izobraževalnemu sistemu.

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj se je seznanila s potekom javnega povabila za izvajanje programov javnih del za leto 2017 in opozorila na velik delež mladih brezposelnih, ki se zaradi višje izobrazbe ne morejo zaposliti v okviru javnih del. Glede na način oddajanja ponudb so se nekatera lokalna okolja znašla tudi v neenakopravnem položaju.

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance ni podprla predloga Zakona o oblikovanju cen naftnih

derivatov in se sklicevala na zaključke študije Trgovinske zbornice Slovenije o pozitivnih vidikih deregulacije. Ob nadaljevanju politike regulacije bo na našem naftnem trgu obstal le en prodajalec, s predvidljivimi posledicami za potrošnike.

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport se je seznanila s problematiko statusa samozaposlenih v kulturi in opozorila, da so kriteriji za vrednotenje dela samozaposlenih glede na infrastrukturo slovenske kulturne krajine neuresničljivi, oblikovani nerealno in so glede ocenjevanja kakovosti kulturno-umetniških del arbitrarni.

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide se je seznanila z reševanjem problematike obravnave mladoletnih tujcev in pozvala, da se na podlagi dosedanjih dobrih izkušenj s pilotnim projektom nameščanja mladoletnih tujcev brez spremstva v dijaške domove čimprej zagotovi dodatne ustrezne kapacitete.

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je podprla predlog novele določenih zakonov

s področja zdravstvene dejavnosti, ki med drugim kot pogoj za opravljanje dejavnosti določajo stopnjo znanja slovenskega jezika za vse tuje zdravstvene delavce, pri čemer jo je zanimala usklajenost predlaganih rešitev, preverjanje znanja jezika pa naj bi izvajala za to pooblaščen ustanova.

Komisija za državno ureditev je ob obravnavi predloga Resolucije o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami do leta 2022 opozorila na potrebo po enakomerni razporeditvi heliportov, posebej so izpostavili težave štajerske regije. V zvezi z gradnjami na območjih, ki niso varna, so se zavzeli za ukrepe, ki bi preprečili pridobivanje gradbenih dovoljenj na teh območjih.

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport se je seznanila s Poročilom o uresničevanju resolucije o raziskovalni in inovacijski strategiji za leti 2013 in 2014 in ob tem opozorila na odsotnost vizije in odgovornosti odločevalcev, saj se odnos do raziskovanja in inovacij spreminja ob vsaki menjavi oblasti.

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance ni podprla novele Zakona o Slovenskem državnem holdingu in menila, da je moč s spoštovanjem in doslednim uveljavljanjem že sprejete zakonodaje transparentno izpeljati privatizacijski proces.

Komisija za državno ureditev je podprla novelo Zakona o organiziranosti in delu v policiji in v razpravi izpostavila nujnost zajezi negativne fluktuacije njenih uslužbencev in zmanjševanja števila zaposlenih zaradi upokojevanja, ter opozorila na pomen zaščite žensk, zaposlenih v Policiji, ki so izpostavljene različnim tveganjem.

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide ni podprla predloga novele Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih in menila, da je treba urediti področja posvojitve otrok s strani starih staršev pristopiti poglobljeno in previdno, ter ne posegati v zakonodajo zgolj zaradi medijsko odmevnih primerov.

Komisija za državno ureditev ni podprla predloga

novele Zakona o obrambi in opozorila na previdnost pri sprejemanju odločitev, ki bi lahko upočasnile odločanje države o sodelovanju SV v mednarodnih operacijah, prav tako pa ne rušiti sistema dvofaznega odločanja med vlado in Državnim zborom.

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport je obravnavala Poročilo o izvajanju Nacionalnega programa za kulturo za leto 2015 in ob tem izpostavila, da se sredstva za kulturo zmanjšujejo iz leta v leto. Zlasti kritično je pri investicijah na področju kulture npr. za obnovo kulturnih objektov, s čimer se ogroža ohranjanje kulturne dediščine.

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je podprla predlog Zakona o lekarniški dejavnosti in ob tem ugotavljala, da je za občine nesprejemljivo, da so izločene iz neposrednega nadzora nad delom lekarniške dejavnosti. Komisijo so v zvezi s predlagano novo ureditvijo koncesijskih razmerij zanimale tudi določbe o podaljševanju že obstoječih koncesij za nedoločen čas.

JAVNA RABA SLOVENŠČINE: STANJE, ZAKONODAJNE REŠITVE IN STRATEGIJA

Potem ko je bilo v Državnem svetu konec junija posvetovanje o noveli Zakona o visokem šolstvu, ki je predvidevala možnost izvajanja študijskih programov v tujem jeziku, na podlagi katerega so državni svetniki na 44. redni seji sprejeli zaključke, se je Državni svet v začetku decembra s slovenščino ukvarjal še enkrat, in sicer z njeno javno rabo. Slovenščina za zdaj še ni ogrožen jezik, spada pa med pet odstotkov jezikov z več kot dva milijona govorcev. Posvet so organizirali Državni svet, Ministrstvo za kulturo in Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

“ Ne glede na to, da zakonodaja na ta način funkcionira, se je najbrž potrebno vprašati, ali so zakonodaja in predpisi z globami, s katerimi bomo zastrašili ljudi, prava pot.

Anton Peršak, minister za kulturo

“ Slovenska politika se po osamosvojitvi ni nikoli več jasno opredelila za slovenski jezik, saj ni jasno načrtala strateških ciljev jezikovne politike.

dr. Marko Snoj, predstojnik Inštituta za slovenski jezik

Slovenščina med rabo in brezbržnostjo

Slovenščina je razpeta med skrajnostmi, med rabo in brezbržnostjo. Po eni strani se zdi, da ji še nikoli ni šlo bolje - je eden od uradnih jezikov EU. A vendar se npr. dogaja, da organizatorji javnih prireditev ne pozdravijo občinstva v slovenščini. Razprava o materinščini je pomembna, ker se mnogim zdi, da postaja slovenščina v domačih krajih tujec. Na to naj bi kazal tudi pogled na slovensko jezikovno krajino. A vsak državitvoren narod poskrbi, da je njegov jezik doma tam, kjer so njegovi govorcev.

Vprašanje materinščine v programih strank?

Vprašanje slovenščine je eno političnih vprašanj, ki bi moralo najti mesto v programih strank. Te bi se morale izjasniti, ali so za

ali proti slovenščini, na tej podlagi bi se zanje lahko odločali volivci. Vrednotenje jezika poteka na čustveni ravni, je stvar vzgoje. Ob tem so nekateri razpravljavci izpostavili opažanje, da sta v današnjem času, ko se ponovno precenjuje internacionalizem, slovenstvo in domoljubje porinjena na politično desnico. Slovenščino se pogosto povezuje celo z gospodarsko nesposobnostjo, a praksa kaže, da so najuspešnejša slovenska podjetja prav tujcem težko izgovorljiva, kot so Krka, Lek, Pipistrel, Gorenje, Akrapovič.

Rešitev so lahko državotvorni ukrepi

Rešitve so lahko ukrepi, ki se merijo z ravno državotvornosti. Eden takih bi bila posodobitev učnih programov na osnovno in srednješolski

stopnji, ki bi poučevanje maternega jezika in z njim povezanih vsebin naredilo bolj privlačno. Vsakemu otroku bi moralo biti jasno, da je znanje tujih jezikov, predvsem angleščine, ne samo vrednost, temveč življenjska nujnost, da pa je slovenščina vrednota, ki nima cene, čeprav zahteva tudi nekaj truda. Uradniki in politiki bi morali vsa dejanja tehtati in meriti tudi z vatlom državotvornosti, kot to počnejo v naši soseščini.

Zakonodaja ne potrebuje bistvenih sprememb

Zakon o javni rabi slovenščine ne potrebuje večjih sprememb. Je pa naklonjenost jeziku težko oblastno odrediti. Če razmišljamo kako do ustrezne, spodobne, lepe rabe slovenščine, ne moremo soditi le o pravnih rešitvah. Iz poročil

Inšpektorata RS za kulturo in medije za leto 2015 je razvidno, da se je število prejetih prijav domnevnih kršitev povečalo, a je dejanskih prekrškov malo. A gre za manjše formalne kršitve, večjih ne beležijo. Na inšpektoratu raje uporabljajo preventivna opozorila. Eden od podatkov, ki nas lahko navdaja z upanjem, so rezultati mednarodne raziskave Pisa, ki kažejo, da se je raven bralne pismenosti med slovenskimi 15-letniki občutno zvišala.

več na <http://www.ds-rs.si/?q=novice/javna-raba-slovenscine-stanje-zakonodajne-resitve-strategija>

PREDSEDNIKI O STANJU IN PERSPEKTIVAH DRŽAVE

Konec decembra so se na že tradicionalnem srečanju sestali predsednik Republike Slovenije, Vlade Republike Slovenije, Državnega zbora in Državnega sveta in se strinjali, da so obeti za prihodnost naš države optimistični in da smo na pravi poti. Stabilnost je treba izkoristiti za sprejem reform, ki so potrebne, da bi Slovenija dodatno okrepila svojo gospodarsko in socialno moč ter da bi država postala odpornejša ob morebitni novi zaostritvi razmer v mednarodnem okolju, krepiti pa je treba tudi zaupanje ljudi v delovanje političnih institucij.

“ Če bo Slovenija vključujoča družba, bomo lahko vse težave izkoristili v naš prid.

Borut Pahor, predsednik Republike Slovenije

“ Slovenija v EU ni zgolj opazovalec, ampak dejaven oblikovalec dogajanja.

dr. Miro Cerar, predsednik Vlade Republike Slovenije

“ Slovenija mora ostati zvesta pred 25 leti sprejeti ustavi in obvezam iz mednarodnih pogodb.

dr. Milan Brglez, predsednik Državnega zbora

“ Brez reorganizacije lokalne samouprave bo črpanje sredstev za leta 2020-2027 onemogočeno.

Mitja Bervar, mag. manag., predsednik Državnega sveta

Eno od ključnih sporočil srečanja je bilo, naj Slovenija v luči politične stabilnosti nadaljuje nujno reformno pot, ob čemer pa mora še naprej delovati povezovalno. Država si bo tudi v prihodnje aktivno prizadevala za uspešen nadaljnji razvoj EU, a treba je več samozavesti. Pomembno je, da ostajamo v najbolj povezanem delu Evropske unije. V kontekstu številnih kriz, na katere EU nima pravega odgovora, je učinkovitost evropskih institucij v tem trenutku manjša, kot bi si želeli in bolj se je treba zanesti na lastne presoje, bolj uporabiti naše zgodovinske izkušnje, lastno pamet in prevzeti za nekatere odločitve tudi lastno odgovornost.

Predsednik vlade je v zvezi s slovensko vlogo v EU zatrdiril, da je Slovenija aktivni

soakter v evropskih zadevah in proaktivno sodeluje pri delu evropskih institucij, kjer nenehno podaja lastne predloge in iniciative. S tem je zavrnil očitke, da največkrat preprosto sledimo toku dogajanja v evropskih institucijah, pri odločitvah pa se priključimo že oblikovani večini. To smo v zadnjih dveh letih dokazali s konkretnimi pobudami, kot je denimo pobuda za zaprtje balkanske poti za iregularne, to je nezakonite migracije.

Predsednik Državnega zbora dr. Milan Brglez je glede zunanjepolitičnega pozicioniranja Slovenije izpostavil graditev dobrih odnosov z drugimi državami v mednarodnem okolju, med katerimi je posebej izpostavil Hrvaško, Turčijo, Rusijo in ZDA. V letu 2017 je pričakovana

razsodba arbitražnega sodišča v mejnem sporu med Slovenijo in Hrvaško, zato je pomembno, da se kot država pripravimo na to okoliščino. Predsednik Državnega zbora je ob tem opozoril na dosledno sledenje evropskim načelom.

V preteklem letu je bilo največ pozornosti namenjene vprašanju krepitve varnosti države v luči množičnih migracij ob odsotnosti skupne evropske migracijske politike. Slovenija ostaja varna država, ne gre pa spregledati njene ranljivosti. Ker razmere v mednarodnem okolju postajajo manj predvidljive, je treba posodobiti celotni varnostni sistem, posodobitev vojske pa je eden od potrebnih pogojev, da bi Slovenija tudi v bodoče ostala varna država.

Glede notranjepolitičnih izzivov je predsednik vlade za naslednje leto izpostavil zdravstveno reformo in obljubil, da tudi druga področja ne bodo zane-marjena. Vsi skupaj so se strinjali, da bo treba narediti vse za okrepitev zaupanja ljudi v delovanje političnih institucij, ki je iz leta v leto na nižjem nivoju.

Predsednik Državnega sveta Mitja Bervar je izpostavil nujno reformo lokalne samouprave, saj je za lokalne skupnosti črpanje evropskih sredstev že zdaj težavno, še huje bo v novi perspektivi. Leto 2017 so predsedniki ocenili kot zelo pomembno, saj bo Državni zbor odločal o štirih ustavnih sodnikih, novem predsedniku vrhovnega sodišča in novem generalnem državnem tožilcu.

KAKO PRISTOPITI K RAZVOJU GOZDNO-LESNE VERIGE?

Državni svet je novembra pripravil posvet o pristopih k zagonu gozdno-lesne verige in dosegu konkurenčnosti na tem področju. Slovenska lesno-predelovalna industrija se ponovno uvršča med strateške panoge z zadostno količino domače surovine in po aktualnih podatkih danes ne upada več. Sodelujoči na posvetu so pozvali k čim večjemu deležu predelave lesa v Sloveniji ter k hitrejšemu ukrepanju.

“ Danes govorimo o tem, kako s to našo avtohtono surovino zagnati lesno industrijo, ki se je v sodobni poosamosvojitveni Sloveniji znašla na robu propada. ”

Mitja Bervar, mag. manag., predsednik Državnega sveta

“ Glavni izziv je čim več surovine predelati doma, kar bomo dosegli z učinkovitim poslovnim okoljem. ”

Zdravko Počivalšek, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo

“ Številne izdelke, ki jih uvažamo, bi lahko proizvedli doma. ”

Jože Prikeržnik, generalni direktor Direktorata za lesarstvo

Bogastvo surovin in znanja

Državni svet je problematiki lesa in izrabi gozdno-lesne verige v preteklih letih namenil veliko pozornosti. Od prvih posvetov pred desetletjem do danes se je razumevanje pomena gozdov in lesa za narodno gospodarstvo spremenilo: ni več govora o tem, ali je les naša strateška surovina ali to ni, temveč kako s to našo avtohtono surovino- »slovensko nafto«- zagnati lesno industrijo, ki se je v sodobni poosamosvojitveni Sloveniji znašla na robu propada. Imamo les, imamo znanje, obstajajo potrebe; torej imamo dobre osnove. V Sloveniji je na razpolago okoli pet milijonov kubičnih metrov lesa, manjka pa predelava lesa listavcev in predelava lesa slabše kvalitete v polproizvode, kjer je še veliko prostora za razvoj.

Izzivi, ki zahtevajo ukrepanje

Ključni izzivi na področju gospodarjenja z državnimi gozdovi so razvoj gozdarstva, lesne industrije in vseh funkcij gozdov. V te izzive pa v preteklosti nismo dovolj vlagali. Z učinkovitim podpornim okoljem in spodbudami podjetjem iz gozdno-lesne verige v zaposlovanje doma in na tujih trgih, je mogoče čim več surovine predelati doma. Posebno pozornost bo zato država namenila različnim oblikam povezovanja podjetij, ki imajo poslovno strategijo vstopa oziroma širitve na tuje trge, uvedbi novih tehnoloških rešitev in poslovenjenih modelov ali pa razvoju novih produktov oziroma storitev. V preteklih letih so se koncesionarska podjetja relativno hitro privatizirala zaradi želje po povečevanju dobička,

zato se ni vlagalo v gozdno proizvodnjo. Zavedati se je treba, da tudi druge države nekdanje Jugoslavije pospešeno delajo na svoji lesno-predelovalni industriji, zato mora Slovenija pri teh postopkih pohiteti.

Družbeni vidik gozdov

Stabilno gozdarstvo je osnova za razvoj lesne industrije. Ob vsem tem je ključno razumevanje, da imajo gozdovi tudi družbeni vidik. Potencial je skrit tudi v gozdovih v zasebni lasti in ga bo treba na nek način aktivirati. Problem pa je, ker je zasebnih lastnikov iz leta v leto več. In tukaj je pomembno združevanje zasebnih lastnikov. To lahko počnejo različne inštitucije - lahko so to zadruge, lahko tudi slovensko državno podjetje. Veliko je lastnikov, ki imajo gozd, pa ne vedo, da ga imajo, ali pa so v tujini.

Imamo ogromno solastnine. Dejansko so odstotki, kjer sploh ne vemo, kdo je lastnik, grozljivo veliki. Zato bi bilo potrebno na nek način lastnike prisiliti, da bi z gozdom gospodarili. Samo na ta način bomo prišli do šestih milijonov m³ lesa in potem v nadaljevanju do večih.

Posek je treba povečati

Količina posekanega lesa je še vedno skromna. Zdaj v državnih gozdovih načrti dopuščajo višji posek, vendar gre to postopoma s spremembami delnih gospodarskih načrtov oziroma gozdno-gospodarskih načrtov enot. Predvideno je, da bi lahko leta 2020 prišli na 1,5 milijona kubičnega metra poseka.

več na <http://www.ds-rs.si/?q=novice/kako-pristopiti-k-razvoju-gozdno-lesne-verige>

KAKŠEN BO EVROPSKI SOCIALNI MODEL V PRIHODNJE?

Evropska komisija je marca 2016 predstavila prvi oris prihodnjega evropskega stebra socialnih pravic in s tem začela široko posvetovanje o evropski socialni agendi, ki je trajalo do 31. decembra 2016. Predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji in Državni svet sta konec septembra soorganizirala posvet v sodelovanju s slovenskimi člani Evropskega ekonomsko socialnega odbora, na katerem so predstavniki civilne družbe podali svoja stališča na predlog.

“ Velika vprašanja, kot je prihodnost razvoja evropskega socialnega modela, terjajo uravnoteženost na vseh področjih integracije. ”

dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

“ Zlasti delavcem, upokojencem in mladim je Evropa obrnila hrbet, ko je favorizirala interes kapitala. ”

mag. Dušan Semolič, državni svetnik

“ Gospodarska rast mora omogočati več sociale in ne obratno. ”

Milan Lukić, državni svetnik

Vizija socialne Evrope

Namen evropskega stebra socialnih pravic je določiti več temeljnih načel za podporo dobro delujočim in pravičnim trgov delu ter mrežam socialne varnosti. Steber naj bi temeljil na obstoječem socialnem redu Evropske unije in ga dopolnjeval. Slovenija podpira idejo evropskega stebra socialnih pravic in napor Evropske komisije za doseganje jasne vizije socialne Evrope. Hkrati pa si želi, da bi bili pri tem bolj ambiciozni in drzni.

Evropa v iskanju rešitev

Spremembe v sferi dela so velike, narašča prekarnost, ki znižuje delavske pravice vsem, brezposelnost je še vedno visoka. Poseben izziv so demografske spremembe in večanje socialnih razlik. EU se mora zato spoprijeti z nesimetričnostmi in nevarnostmi, na katere mora najti

odgovore, če želi preživeti. Ohraniti je treba povezanost ljudi in utrditi in zagotoviti mir, eden temeljnih ciljev stebra pa mora biti zmanjšanje revščine in socialne krivičnosti. Posebna pozornost mora biti namenjena starejšim in mladim. Predstavniki civilne družbe so izrazili željo, da bi bil steber socialnih pravic ambicioznejši pri vključevanju širše civilne družbe v socialni dialog predvsem zaradi trenda upada reprezentativnosti socialnih partnerjev. Državljeni povečini EU dojemajo kot projekt bogate elite; tudi na globalizacijo EU ni podala pravega odgovora.

Ogrožene pravice mladih

Socialne pravice mladih so v današnjem času ogrožene. Evropski sistemi blaginje ne zagotavljajo mladim dovolj varne mreže, da se lahko osamosvojijo. Revščina narašča, večkratna

diskriminacija je še vedno vsakdanja realnost za mlade, ki jih vedno bolj oddaljuje od političnih struktur. Dostop do kvalitetnega izobraževanja, dostojnega dela, dostojnega dohodka, dostopnih stanovanj in zdravstvenega varstva brez diskriminacije je še vedno daleč od realnosti za vse preveč mladih v EU. Pogosto je s strani EU in držav članic slišati, da so mladi prihodnost zaradi inovativnih misli in energije za doseg sprememb. Toda trenutno mladi v Evropi ne morejo dostopati do te prihodnosti. EU ima priložnost, da s svojimi politikami obrne ta trend. Evropski steber socialnih pravic bo lahko uspešen le, če bo v večji meri odgovarjal na potrebe mladih.

Sociala kot produktivni dejavnik

Socialna politika bi morala biti v prvi vrsti razumljena kot produktivni dejavnik

gospodarskega in družbenega razvoja in ne kot strošek. Tudi izkušnje iz preteklosti izpostavljajo pomen socialne kohezije za nadaljevanje procesa miroljubnega povezovanja in sodelovanja v evropskem prostoru, kar je postalo še posebej očitno v luči novih izzivov kot so migrantska kriza, vse večja polarizacija družbe, demografski trendi, procesi globalizacije in digitalizacije.

V primežu četrte industrijske revolucije

Pričakovati je, da se bo število klasičnih delovnih mest v prihodnje zmanjševalo, vendar pa bodo nastajala nova. Tak je primer dolgotrajne oskrbe, kjer naj bi v prihodnjih letih nastalo najmanj deset tisoč novih delovnih mest.

več na <http://www.ds-rs.si/?q=novice/kaksen-naj-bo-evropski-socialni-model-v-prihodnje>

POZIVI K ČIMPREJŠNJI UREDITVI DOLGOTRAJNE OSKRBE

Oktobra so Državni svet, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Ministrstvo za zdravje ob podpori Evropske komisije pripravili posvet o dolgotrajni oskrbi z udeležbo tujih strokovnjakov. Udeleženci so pozvali k čimprejšnji ureditvi področja in se zavzeli za iskanje rešitev v duhu solidarnosti in ki bodo medsebojno usklajene. Izpostavili so pomen finančne vzdržnosti področja tako s sistemskega vidika kot tudi z vidika uporabnika storitev. Številni pozivi k čimprejšnji sistemski oz. zakonski ureditvi dolgotrajne oskrbe, že vrsto let prihajajo iz vrst državnih svetnikov, Državni svet pa je na 46. redni seji sprejel sklepe k zaključkom posveta.

“ Z odlašanjem systemske ureditve dolgotrajne oskrbe se bodo težave te še povečale, zato je treba takoj ukrepati.

Mitja Bervar, mag. manag., predsednik Državnega sveta

“ Potrebujemo nove modele varnosti.

Milojka Kolar, ministrica za zdravje

Obstoječi viri nezadostni

Zaradi podaljševanja pričakovane življenjske dobe se prebivalstvo razvitih držav stara, kar velja tudi za Slovenijo. Do leta 2060 naj bi delež ljudi, starejših od 80 let, presegel 12 %, ta podatek pa kaže na nujnost ukrepov in iskanje sistemskih rešitev. Zaenkrat ni možnosti, da bi se dolgotrajna oskrba uvedla v okviru obstoječih virov zdravstvenega zavarovanja, smo pa na pravi poti k uvedbi tega sistema. Ureditev sistema financiranja mora biti vzdržna tudi v času krize, tega področja pa ni mogoče v celoti prepustiti trgu. Kot možen dodatni vir se omenja tudi prispevek za dolgotrajno oskrbo.

Nejasna opredelitev »košarice«

Obe pristojni ministrstvi sta večinoma že uskladili nabor storitev dolgotrajne oskrbe ter dorekli enotno vstopno točko in enotni razsodniški organ, se uskladili o koordinaciji izvajalcev, integriranih

in integrirani mreži izvajalcev. Pred ministrstvom pa je še definicija košarice in zagotovitev dodatnih virov integriranega financiranja dolgotrajne oskrbe, v primeru košarice pa se še odločajo med več scenariji. Prav obseg košarice in višina vstopnega praga bosta ključna za oceno potrebnih finančnih sredstev. Ustrezen zakon, ki bi sistemsko uredil to področje, neuspešno sprejemamo že 18 let.

Primeri dobrih praks

Pri sistemski ureditvi dolgotrajne oskrbe je pomemben vnaprejšnji dogovor o tem, kaj pravzaprav želimo. Potrebno je iskanje najustreznejših rešitev na podlagi širokega družbenega dogovora in solidarnosti. Pri tem se veliko lahko naučimo tudi iz dobrih praks, ki jih imajo v tujini. A dokler ni dogovora o vsebini dolgotrajne oskrbe, tudi ni mogoče doreči obsega in načina financiranja. Zdajšnja sredstva zdravstvene blagajne, ki je pod pritiskom staranja

prebivalstva, ne zadoščajo za ambicije na tem področju. V kreiranje košarice storitev gre vključiti obstoječe in prihodnje uporabnike dolgotrajne oskrbe. Ta se bo sprva izvajala kot pilotni projekt v določenih regijah, nato se bo preučilo prednosti, slabosti in specifikke njenega izvajanja.

Obremenjene lokalne skupnosti

Pri nas še vedno zaostajamo pri celovitem sistemu dolgotrajne oskrbe, storitve in prejemki, namenjeni osebam, ki to oskrbo potrebujejo, so razpršeni. Medtem pa se odhodki občin za oskrbo povečujejo in kot posebej neprimeren se kaže zlasti Zakon o dedovanju, saj lahko starostniki premoženje prepisujejo na ljudi, ki niso zavezanci za plačevanje domske oskrbe, stroški pa obremenijo občine. Občine že sedaj več kot 30 % vseh sredstev namenjajo za transfere t.i. družbenih dejavnosti, od tega za storitve, ki sodijo v okvir dolgotrajne oskrbe, od trenutne povprečnine v

višini 525 evrov namenijo kar 50 evrov.

Kritična civilna družba

V številnih evropskih državah se oskrba za v domovih za starejše in drugih zavodih umika oskrbi na domu in v skupnosti. Ljudje naj bi namreč čim dlje bivali v domačem okolju, vendar po raziskavah pri nas kar 35 tisoč starejših nima na voljo takšne oskrbe. Največ kritik na račun političnih odločevalcev prihaja s strani invalidskih organizacij, pri čemer pričakujejo, da bo nova zakonodaja dolgotrajno oskrbo in osebno asistenco uredila kot dve ločeni področji.

več na <http://www.ds-rs.si/?q=novice/strokovni-posvet-dolgotrajna-oskrba>

http://www.ds-rs.si/sites/default/files/dokumenti/7._tockaporocilo_zakljucki_posveta_o_dolgotr.oskrbi.pdf

PREDLOG SPREMEMB NA PODROČJU PRAVOBRANILSTVA

Novembra je v Državnem svetu tekel posvet o vlogi pravobranilstva ob predvideni reformi s strani Ministrstva za pravosodje. Državna sekretarka Tina Breclj je izpostavila, da je njen cilj učinkovito izvajanje pristojnosti državnih odvetnikov, optimizacija, večja fleksibilnost in preglednost poslovanja, ustrežnejši karierni sistem zaposlitve in preprečitev političnega kadrovanja. Državni odvetniki bi bili

karierni javni uslužbenci, reforma bi krepila njihovo avtonomijo, urejeno bi bilo zastopanje pred tujimi in mednarodnimi sodišči in arbitražami. Generalni državni pravobranilec Jurij Groznik je reformo ocenil za neustrezno in se zavzel za ohranitev samostojnosti organa z argumentom, da naloga pravobranilstva ni le samodejno uresničevanje interesov države, ampak zasledovanje načel pravne države.

POMEN NOTARIATA V IZVENSODNEMU REŠEVANJU SPOROV

Ob Evropskem tednu civilnega pravosodja je Notarska zbornica Slovenije v Državnem svetu organizirala posvet o vlogi in pomenu notariata v zagotavljanju dostopa in pravic na področju civilnega prava in o vlogi notariata pri izvensodnem reševanju pravic in varnosti državljanov na področju urejanja premoženjskih razmerij posameznikov. Razpravljavci so si bili enotni, da notarji zagotavljajo pravno varnost

v zasebnih razmerjih in hkrati izpolnjujejo javni interes, zato morajo ostati samostojni, neodvisni in nepristranski ter delovati transparentno in po strogih etičnih načelih. Predsednica Notarske zbornice Slovenije Sonja Kralj je posebej izpostavila vlogo notariata pri uresničevanju evropskih prizadevanj za skupen pravni sistem in zagotavljanju dostopnosti civilnega prava vsem evropskim državljanom.

PRIHODNOST TOBAČNE POLITIKE

Oktobra je v Državnem svetu potekala konferenca o prihodnosti tobačne politike, v sodelovanju z ENSP (European Network for Smoking and Tobacco Prevention) in Slovensko zvezo za tobačno kontrolo in javno zdravje. S predlogom Zakona o omejevanju uporabe tobačnih in pove-zanih izdelkov v naš pravni red prenašamo Direktivo 2014/40/EU. Tobak med dejavniki tveganja v Sloveniji zahteva največ življenj,

pripisuje se mu 19 % vseh smrti pri starejših od 30 let, vsak dan pa zaradi posledic kajenja umre 10 oseb (3.600 na leto). Vse to je veliko breme za posameznika, gospodarstvo in zdravstveni sistem. Nevladne organizacije se zavzemajo za strogo zakonodajo in podpirajo tobačni cent kot obliko namenske trošarine, glede na dosedanje evropske izkušnje pa ima namensko usmerjanje tudi precej višjo podporo javnosti od dvigovanja cen.

16. MEDNARODNA KONFERENCA SLOBIOM 2016

Zveza društev za biomaso Slovenije in Državni svet sta novembra organizirala drugi del 16. mednarodne konference SLOBIOM na temo medkulturnega dialoga za obnovljivo energijo in ekološko kmetovanje. Konferenca se je osredotočala na razmislek o odnosu do narave, zemlje ter pridelavo zdrave hrane, neoporečnih surovin in energije, ohranjanju prsti, čiste pitne vode in zraka. Med drugim so bile

podrobneje predstavljene aktivnosti, da bi OZN imenovala 20. maj za Svetovni dan čebel, pogled pa je bil usmerjen tudi v prihodnost Slovenije kot prve zelene turistične destinacije na svetu. Konferenca se je zaključila z iniciativo za vpis pravice do čiste pitne vode v ustavo, v tem okviru pa je Učiteljsko družboslovno-naravoslovno društvo Naša zemlja predstavilo projekt Moja domovina - srečanja pri vodnjakih in studencih.

VARNO IN ZDRAVO DELO – POT DO USPEHA

Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov, Sindikata obrti in podjetništva Slovenije, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije so oktobra pripravili posvet o pomenu varnosti pri delu, ki mora biti usmerjena v ozaveščanje in preventivo, saj vsako zmanjšanje nezgod na delu in bolezni, povezanih z delom, prinaša koristi delodajalcem in zaposlenim - vsak vložen evro se povrne štirikratno.

Varnost in zdravje pri delu ne moreta biti le vprašanje delodajalcev, zaposlenih in socialnih skladov. Predstavljen je bil projekt ProZDRAV 2, ki ga izvajajo Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije in Sindikat obrti in podjetnikov Slovenije s ciljem izboljšati organizacijo dela, varnost pri delu in preventivo, preprečevati tveganja ter sodelovati pri izdelavi in implementaciji interaktivnih spletnih orodij.

VKLJUČEVANJE IN FINANCIRANJE INOVACIJ V ZDRAVSTVU

Slovenija v primerjavi z nekaterimi drugimi državami namenja zanemarljiv delež za razvoj in inovacije, ta razvoj pa ni strateško usmerjen, kar velja tudi za zdravstvo. V okviru farmacevtskega foruma in Mreže nevladnih organizacij 25x25 je v Državnem svetu oktobra potekal posvet o vključevanju in financiranju inovacij v zdravstvu. Odgovora na to, kolikšna je vrednost zdravstvenih naložb pri nas, posvet ni prinesel. Je pa

po podatkih zdravstvene blagajne v zadnjem obdobju za različne novosti na voljo le od deset do 15 milijonov evrov, kar je veliko manj, kot bi bolniki potrebovali. Po podatkih Karolinškega inštituta se po dostopu do novih onkoloških zdravil za zdaj vendarle lahko primerjamo z Veliko Britanijo in Dansko. Za zdravstveni sistem je najpomembnejše, da omogoča hiter dostop do najnovejših terapij in oblik zdravljenja.

ČAS JE ZA NORMATIVNO UREDITEV PSIHOTERAPIJE

Kljub temu, da je psihoterapevtska dejavnost v Sloveniji zelo prepoznavna, je zakonsko neurejena. V Državnem svetu je oktobra Kolegij fakultet in strokovnih združenj na področju psihoterapije in psihosocialnega svetovanja organiziral posvet o normativni ureditvi področja, kar bi lahko bil prvi korak do sprejema zakona o psihoterapevtski dejavnosti. Na področju psihoterapije obstajajo številne težave: poklic

psihoterapevta ni registriran in reguliran, obseg psihoterapevtskih storitev je premajhen. Razlike v kvaliteti in ceni storitev so velike, dostopnost slaba. Za uporabnike ni preglednega sistema informiranja o vrsti in kvaliteti storitev, psihoterapija je preslabo integrirana v sistem javnega zdravstva, potreb je več od ponudbe, medtem pa farmakološko zdravljenje uporablja 5 %, to je 100.000 Slovencev.

CIVILNA DRUŽBA IN POLITIKA

Združenje krščanskih poslovnežev Slovenije, Socialna akademija, Društvo Fokus 2031, Inštitut dr. Janeza Evangelista Kreka, Društvo Slovenski katoliški izobraženci, Fundacija Konrad Adenauer Stiftung in Časnik so oktobra v Državnem svetu organizirali mednarodni simpozij »Državljeni in demokracija v postsocialističnih/komunističnih državah«. Osrednji sklep srečanja je bil, da mora biti civilna družba

bolj vpeta v javni prostor in njeni posamezniki biti aktivnejši. Politiki se učijo v civilni družbi, kjer pridobivajo vrednote, ki jih potem lahko v svojem političnem delovanju uporabijo. Zato je naloga civilne družbe vzgojiti čim več posameznikov, ki bodo v prihodnje postali verodostojni, zaupanja vredni politiki. V drugem delu posveta so povezali nivo demokracije s stanjem v slovenski civilni družbi po 25 letih.

DOSTOPNOST POMOČI OB DUŠEVNIH STISKAH

Ob 10. oktobru - Svetovnem dnevu duševnega zdravja, je v Državnem svetu tekel posvet o pomenu programov zgodnjih intervencij na področju duševnega zdravja otrok, zlasti anksioznih motenj in pogovorih o njih. Predstavili so domače in tuje izkušnje s programi zgodnje intervencije na področju duševnega zdravja otrok ter učinke, ki jih ti prinašajo na zdravje ter čustveni in socialni razvoj otrok ter možnosti, ki jih tovrstni

programi lahko predstavljajo za njihovo šolsko uspešnost in družbo kot celoto. Med drugim so predstavili pilotni projekt treningov starševstva v Sloveniji Neverjetna leta. Anksiozne motnje so najbolj pogoste duševne motnje, ki v zadnjih letih močno naraščajo in so slabo prepoznavne. V 90 % primerov so ozdravljive, a ljudje pogosto ne poiščejo pomoči, oziroma niso deležni ustrezne strokovne obravnave.

OHRANIMO DOMOVE, NJIVE IN NARAVO

8. novembra so Združena civilna iniciativa Braslovč, Polzele, Šmartnega ob Paki in Podgore predstavila stališča o predlagani trasi izgradnje hitre ceste do Velenja. Skupaj z gibanjem TRS so v Državnem svetu organizirali posvet in oblikovali skupno sporočilo vladi, Državnemu zboru in Državnemu svetu v katerem so ponovno opozorili na nesmotrno gradnjo hitre ceste preko kmetijskih zemljišč in skozi številna

naselja. Predvsem zato, ker tudi po mnenju nekaterih strokovnjakov obstaja racionalnejša in cenejša povezava Velenja z avtocesto, in sicer kar po obstoječem koridorju skozi Arjo vas. Združena civilna iniciativa je na posvetu poudarila, da pripravlja gradivo, ki ga bo posredovala računskemu sodišču, obrniti se nameravajo tudi na ustavno sodišče ter o problematiki obvestiti tudi varuhinjo človekovih pravic.

VPRAŠANJA IN POBUDE DRŽAVNIH SVETNIC IN SVETNIKOV

V drugi polovici leta 2016 so državni svetniki na vlado, ministristva in druge pristojne organe naslovili vprašanja in pobude, in sicer Janko Požežnik pobudo in vprašanje za uvrstitev rekonstrukcije državne ceste Polzela-Velenje v državni plan 2018; Alojz Kovšca vprašanje glede dvojnih prijav na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije ter vprašanje glede prispevkov za zavarovanje za primer poškodbe in poklicne bolezni ter regresnih zahtevkov; Franc Golob

V drugi polovici leta 2016 so državni svetniki na vlado, ministristva in druge pristojne državne organe naslovili 16 vprašanj in pobud.

vprašanja in pobudi v zvezi s severnim delom 3. razvojne osi; Jernej Verbič vprašanje glede zakonske ureditve položaja prostovoljnih gasilskih društev in malih davčnih zavezancev v zvezi z uporabo on-line davčnih blagajn pri gotovinskem poslovanju; Matjaž Švagan pobudo glede sistemske in

enotne ureditve financiranja storitve zdravstvene nege v varstveno-delovnih centrih; Janko Požežnik pobudo v zvezi s črpanjem evropskih sredstev; Rudi Matjašič pobudo v zvezi s prenosom lastništva dvorca Sv. Janeza na Občino Starše, vprašanje v zvezi s problematiko reševanja zahtevkov in povračil

evropskih sredstev iz naslova ukrepa 322 Obnova in razvoj vasi ter pobudo v zvezi z izgradnjo mostu čez Dravo v Občini Starše; Drago Ščernjavič vprašanja v zvezi z negospodarnim in zaskrbujočim delovanjem uprave Vzajemne, d. v. z. v škodo njenih zavarovancev; Dušan Stranski vprašanje glede financiranja občin z izrazitim trendom povečevanja rasti prebivalstva; mag. Stevo Ščavničar pobudo v zvezi z rekonstrukcijo dela državne ceste Žirovnica-Begunje; Alojz Glavač vprašanje

glede postopka določanja cene oskrbe s pitno vodo; dr. Zoran Božič vprašanje glede vodenja Slovenskega filmskega centra, javne agencije Republike Slovenije ter vprašanje glede določitve letnih sredstev za temeljni steber financiranja za visokošolske zavode za leto 2016 in Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki je podala pobudo glede vzpostavitve enotne številke na nivoju države za potrebe pridobivanja informacij o kontaktnih podatkih pristojnih inšpekcijskih služb.

O MOŽNOSTIH NOTIFIKACIJE NASLEDSTVA ADP

Med vidne predstavnike civilne družbe sodi zaslužni profesor ustavnega prava in prvi predsednik Državnega sveta dr. Ivan Kristan. V Državnem svetu je novembra tekla predstavitev njegove knjige Osamosvojitve Slovenije in avstrijska državna pogodba, ki je strnila vsebino istoimenskega junijskega posveta v Državnem svetu, na katerem je dr. Kristan zaokrožil problem v misli, da »Slovenija sicer trenutno uživa vse pravice iz te pogodbe, a da ima lahko Avstrija že jutri drugačno stališče«. Državni svet je na to temo oblikoval zaključke in na vlado naslovil posebno vprašanje.

PLAKETE NAJZASLUŽNEJŠIM PROSTOVOLJKAM IN PROSTOVOLJCEM LETA 2016

Kot odraz podpore civilni družbi in v počastitev Mednarodnega dneva prostovoljcev Državni svet vsako leto slavnostno podeli plakete Državnega sveta najzaslužnejšim društvenim delavkam in delavcem. Plakete za leto 2016 je prejelo 14 zaslužnih posameznic in posameznikov, ki so v tekočem letu pridodali pomemben pečat h kakovosti življenja soljudi in družbe kot celote. Predsednik Mitja Bervar je ob tem poudaril, da so prostovoljci hrbtenica družbe in osmišljajo vsakodnevno življenje številnih ljudi.

S prostovoljstvom se uveljavljajo pravice in odgovornosti in uresničujejo človeški potenciali. Prostovoljstvo nudi možnost za premostitev razlik med ljudmi ter omogoča, da živimo v zdravi in zadovoljni skupnosti.

Plakete za leto 2016 so prejeli: Milena Brešan (predlagatelj Planinska zveza Slovenije), Slava Dragolič (predlagatelj Društvo Tvoj telefon), Leon Drame (predlagatelj državni svetnik Miloš Pohole), Pavel Groznik (predlagatelj Turistična zveza Slovenije), Stanislav

Kalan (predlagatelj Rdeči križ Slovenije - Zveza združenj), Liana Kalčina (predlagatelj Zveza prijateljev mladine Slovenije), Janez Koncilijs (predlagatelj Gasilska zveza Slovenije), Jože Kozinc (predlagatelj državni svetnik Dušan Strnad, s podporo različnih

organizacij civilne družbe iz Občine Ivančna Gorica), Marija Osredkar (predlagatelj Zveza za tehnično kulturo Slovenije), Andrej Razdrih (predlagatelj državna svetnica mag. Darija Kuzmanič Korva), Dominik Soban (predlagatelj državni svetnik Tomaž Horvat), Marta

Toplak (predlagatelj državni svetnik Peter Vrisk), Marijan Velik (predlagatelj Olimpijski komite Slovenije - Združenje športnih zvez - Komisija za zamejski šport), Andreja in Lojze Žerak (predlagatelj državna svetnica Bojana Potočan).

PROJEKT RASTOČA KNJIGA Z NOVIMI LISTI

V Športni dvorani Brežice se je 1. oktobra OŠ Brežice skupaj z Občino Brežice s svečano akademijo pridružila projektu Rastoča knjiga in pred šolsko stavbo postavila skulpturo eHrast. Projektu se je novembra s predstavitvijo knjige Semič in Semenič-plemiški rodbini zgodovinarja Janeza Weissa pridružila tudi semiška občina. Nov list je obrnila Občina Ormož, ki se je Rastoči knjigi pridružila v okviru likovno-literarne kolonije Malek 2016. K Rastoči knjigi so ob priložnosti jubileja 160-letnice šolstva pristopili tudi v Občini Šmarješke Toplice, kjer so pred šolo v Šmarjeti odkrili kipec Marjetka z rastočo knjigo.

IZID DVEH NOVIH MONOGRAFIJ

Državni svet je izdal dve strokovni monografiji, nastali na podlagi posvetov v sodelovanju s civilno družbo. Prva monografija je nastala v sodelovanju s Študijskim centrom za narodno spravo in sintetizira prispevke dveh strokovnih posvetov, ki so v Državnem svetu potekali leta 2015 in 2016 ter so zbrani pod skupnim naslovom Leto 1945 - 70 let potem. Druga monografija z naslovom Vloga rezerve pri zagotovitvi vzdržljivosti obrambno-varnostnih sistemov Slovenije je nastala ob 25-letnici države in bralcu ponuja pester in širok obseg pogledov, ocen in analiz stanja.

20 LET EVROPSKE LISTINE LOKALNE SAMOUPRAVE

Ob 20. obletnici podpisa Evropske listine lokalne samouprave je na Fakulteti za upravo Univerze v Ljubljani potekal posvet, ki ga je nagovoril predsednik Državnega sveta, ki je med drugim poudaril, da se je treba reforme lokalne samouprave lotiti celostno in celovito, saj bi morali na novo določiti obveznosti in pristojnosti tako malih občin, velikih občin, mestnih občin, pokrajin, zmanjšati ter določiti raven pristojnosti ministrstev in jim dodeliti odločanje na državnem nivoju (npr. ko gre za nacionalne strategije), ostalo pa predati na raven pokrajin ali občin.

PREDSEDNIK BERVAR POKROVITELJ KONGRESA FITNES ZVEZE

Predsednik Državnega sveta se je 26. novembra kot častni pokrovitelj udeležil kongresa Fitnes zveze Slovenije 2016 in nagovoril udeležence ter poudaril, da je delo drugega doma parlamenta v tesni povezavi s civilno družbo, kar velja tudi za področje športa. Pobude, predloge in interese prenaša Državni svet v zakonodajno sfero, pri čemer aktivno sodelujejo tudi društva in organizacije s področja športa.

ŽALNE SLOVESNOSTI OB DNEVU SPOMINA NA MRTVE

Državni svetniki so se udeležili slovesnosti ob Dnevu spomina na mrtve doma in v zamejstvu. Predsednik Mitja Bervar je položil venec pri Spomeniku vsem žrtvam na Dobravi pri Mariboru, pri spomeniku talcem v Mariboru pa nagovoril navzoče. Dan kasneje je položil venec na Urhu, kjer je prav tako nagovoril udeležence in se udeležil polaganja vencev na Žalah. V slovenski delegaciji je v okviru komemoracij v Gorici z nagovorom sodeloval državni svetnik Zoran Božič, na Koroškem v Velikovcu Franjo Golob, medtem ko je Branko Šumenjak sodeloval pri polaganju vencev v taborišču Šarvar na Madžarskem.

SIMBIOZA GIBA PRERAŠČA V PRAVO GIBANJE

Predsednik Državnega sveta je kot častni pokrovitelj 13. oktobra v okviru projekta Simbioze giba 2016 obiskal OŠ Savsko naselje v Ljubljani. V spremstvu ravnateljice Verice Šenica Pavletič si je ogledal šolo, nagovoril učence in se z njimi pomeril v igranju namiznega tenisa. Ob tem je izjavil: »Človek je ustvarjen za gibanje, za premikanje, za snovanje, za kreativnost in udejanjanje. Od mladih nog, ko se uči in se vključuje v človeško družbo, do zrelih let, ko z aktivnostjo ohranja zdravje in bister um. Zaradi tega akcija Simbioza giba, ki že prerašča v pravo gibanje, opravlja izjemno delo.«

ZELENO OKNO OB SVETOVNEM DNEVU TURIZMA

Predsednik Bervar se je septembra ob Svetovnem dnevu turizma udeležil odpiranja zelenega okna na Magolniku nad Svibnim v občini Radeče. Prireditelji so pripravili Občina Radeče, KTRC Radeče, TD in Zavod za gozdove. V nagovoru je poudaril, da je turizem ena najhitreje rastočih gospodarskih panog, ki spodbuja razvoj infrastrukture, kmetijstva in podeželja, dviguje kakovost življenja, krepi povezave na regionalni in nacionalni ravni itd. Trenutno ustvari 13 % slovenskega BDP in 40 % izvoza storitev in je potencial za nadaljnji gospodarski razvoj in našo promocijo.

LVI. PLENARNO ZASEDANJE COSAC-A NA SLOVAŠKEM

Delegacija Državnega sveta se je pod vodstvom Bojana Kekca med 13. in 15. novembrom udeležila LVI. plenarnega zasedanja Konference odborov parlamentov EU za evropske zadeve (COSAC) v Bratislavi, ki je v 2. polovici 2016 predsedovala Svetu EU. Na zasedanju so udeleženci med drugim razpravljali o okrepljeni vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, čezatlantskem trgovinskem sporazumu (TTIP) in njegovih posledicah, priložnostih in tveganjih, povezovanju na področju energetike ter varovanju zunanjih meja Evropske unije v kontekstu nezakonitih migracij.

SREČANJE ZDRUŽENJA EVROPSKIH SENATOV V ŠVICI

Delegacija Državnega sveta se je med 19. do 21. oktobrom udeležila 17. srečanja Združenja evropskih senatov v Bernu. Osrednji temi srečanja sta bili proti boj terorizmu in vloga drugih domov v procesu odločanja v nacionalnih parlamentih, pri čemer je predsednik Bervar v nagovoru zbranim predsednikom evropskih senatov izpostavil, da je v času pobud in zahtev po spremembah v EU na mestu tudi razmislek o dvodomnem evropskem parlamentu. Ta vizija je zanimiva tudi v kontekstu prizadevanj za izboljšanje komunikacije med nacionalnimi parlamenti in Evropskim parlamentom.

DRŽAVNI SVET NA SEDEŽU SWITZERLAND TOURISM-A

Sodelovanje med Švico in Slovenijo se krepi tudi na področju turizma. Eden od razlogov je tudi varnost države. Kot je poudaril predsednik Bervar, so pri promociji turistične ponudbe vrednote varnosti še bistveno premalo poudarjene: »Želimo si trajnostne rasti, izhajajoče iz naravnega okolja regije Srednje Evrope. Slovenija se v tem okviru pozicionira kot Zelena - Aktivna - Zdrava destinacija. K temu bi želel dodati tudi - varna. Tako jo že dojemamo tudi turistični trg, tako jo dojemamo sami in to obljubo skozi Zeleno shemo slovenskega turizma tudi uresničujemo.«

SPREJEM SKUPINE PRIJATELJSTVA SLOVENIJA - KOSOVO

Predsednik Bervar z delegacijo je 12. oktobra sprejel delegacijo skupine prijateljstva Slovenija - Kosovo Parlamenta Republike Kosovo pod vodstvom predsednika skupine Elmi-ja Reçice. Pogovor se je nanašal na položaj v regiji, sodelovanje med državama, še posebej gospodarsko in razvojno sodelovanje ter slovensko podporo Kosovu pri EU integracijskem procesu ter procesu vključevanja Republike Kosovo v mednarodne regionalne organizacije. Kosovska delegacija se je zahvalila Sloveniji za dosedanje podporo ter pohvalila sodelovanje obeh skupin prijateljstva.

URADNI OBISK PODPREDSEDNIKA NACIONALNEGA ODBORA CPPCC

Državni svet je septembra obiskal podpredsednik Nacionalnega odbora kitajske ljudske politične posvetovalne konference Wang Jiarui z delegacijo. V sklopu obiska je pod pokroviteljstvom Državnega sveta tekla poslovna konferenca o sodelovanju s kitajsko regijo Ningbo, pri čemer so sodelovali SPIRIT Slovenija, MO Koper, MO Maribor, Mariborska regionalna razvojna agencija, Občina Ajdovščina in Regionalna razvojna agencija Severne Primorske.

PREGLED DOGODKOV

23. 1. 2017
ČAJANKA OB 145. OBLETNICI ROJSTVA ARHITEKTA JOŽETA PLEČNIKA
18. 1. 2017
47. REDNA SEJA DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE
23. 12. 2016
PRESEDNIK DRŽAVNEGA SVETA SLAVNOSTNI GOVORNIK NA DRŽAVNI PROSLAVI OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI TER 25. OBLETNICE SPREJEMA USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE
20. 12. 2016
26. IZREDNA SEJA DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE
19. 12. 2016
SREČANJE ŠTIRIH PREDSEDNIKOV 2016
15. 12. 2016
SPREJEM VELEPOSLANIKA ZVEZNE REPUBLIKE NEMČIJE
8. 12. 2016
POSVET: JAVNA RABA SLOVENŠČINE: STANJE, ZAKONODAJNE REŠITVE IN STRATEGIJA
7. 12. 2016
46. REDNA SEJA DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE
5. 12. 2016
PODELITEV PLAKET DRŽAVNEGA SVETA NAJZASLUŽNEJŠIM PROSTOVOLJKAM IN PROSTOVOLJCEM ZA LETO 2016
30. 11. 2016
POSVET: VLOGA DRŽAVNIH PRAVOBRANILCEV V LUČI REFORME
30. 11. 2016
OBISK DELEGACIJE DRŽAVNEGA SVETA V OBČINI DOMŽALE
26. 11. 2016
PRESEDNIK DRŽAVNEGA SVETA ČASTNI POKROVITELJ KONGRESA FITNES ZVEZE SLOVENIJE
24. 11. 2016
PREDSTAVITEV KNJIGE »OSAMOSVOJITEV SLOVENIJE IN AVSTRIJSKA DRŽAVNA POGODBA«
24. 11. 2016
25. IZREDNA SEJA DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE
16. 11. 2016
16. MEDNARODNA KONFERENCA SLOBIOM 2016
15. 11. 2016
POSVET: KAKO PRISTOPITI K RAZVOJU GOZDNO LESNE VERIGE
13. 11. 2016 - 15. 11. 2016
LVI. PLENARNO ZASEDANJE KONFERENCE ODBOROV PARLAMENTOV EU ZA EVROPSKE ZADEVE (COSAC), BRATISLAVA, SLOVAŠKA
9. 11. 2016
45. REDNA SEJA DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE
4. 11. 2016
PROJEKT RASTOČA KNJIGA V OBČINI SEMIČ
30. 10. 2016
PRESEDNIK DRŽAVNEGA SVETA NA ŽALNIH SLOVESNOSTIH OB DNEVU SPOMINA NA MRTVE
26. 10. 2016
PREDSTAVITEV ZBORNICA »VLOGA REZERVE PRI ZAGOTAVLJANJU VZDRŽLJIVOSTI OBRAMBNO-VARNOSTNIH SISTEMOV SLOVENIJE«
25. 10. 2016
DELEGACIJA DRŽAVNEGA SVETA NA OBISKU V OBČINI JEZERSKO
24. 10. 2016
STROKOVNI POSVET: DOLGOTRAJNA OSKRBA
24. 10. 2016
DELEGACIJA DRŽAVNEGA SVETA NA SREČANJU ZDRUŽENJA EVROPSKIH SENATOV V BERNU
22. 10. 2016
PRESEDNIK DRŽAVNEGA SVETA NA REJSKI RAZSTAVI KONJEV
18. 10. 2016
MEDNARODNA ZAKLJUČNA KONFERENCA: VARNO IN ZDRAVO DELO - POT DO USPEHA
16. 10. 2016
PRESEDNIK DRŽAVNEGA SVETA ČASTNI POKROVITELJ 14. DOBRODELNEGA KONCERTA ČLOVEK - ČLOVEKU
13. 10. 2016
PRESEDNIK DRŽAVNEGA SVETA ČASTNI POKROVITELJ PROJEKTA SIMBIOZA GIBA 2016
12. 10. 2016
44. REDNA SEJA DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE
12. 10. 2016
SPREJEM DELEGACIJE SKUPINE PRIJATELJSTVA SLOVENIJA - KOSOVO PARLAMENTA REPUBLIKE KOSOVO
11. 10. 2016
POSVET: VKLJUČEVANJE IN FINANCIRANJE INOVACIJ V ZDRAVSTVU
3. 10. 2016
24. IZREDNA SEJA DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE
1. 10. 2016
PRIDRUŽITEV OBČINE BREŽICE H GIBANJU RASTOČA KNJIGA
28. 9. 2016
23. IZREDNA SEJA DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE
27. 9. 2016
PRESEDNIK DRŽAVNEGA SVETA NA ODPIRANJU ZELENEGA OKNA OB SVETOVNEM DNEVU TURIZMA
27. 9. 2016
POSVET: KAKŠEN NAJ BO EVROPSKI SOCIALNI MODEL V PRIHODNJE?
22. 9. 2016
DELEGACIJA DRŽAVNEGA SVETA NA POSLOVNI KONFERENCI DNEVI NINGBOJA V SLOVENIJI
20. 9. 2016
URADNI OBISK PODPREDSEDNIKA NACIONALNEGA ODBORA KITAJSKE LJUDSKE POLITIČNE POSVETOVALNE KONFERENCE

več o Državnem svetu Republike Slovenije na spletni strani www.ds-rs.si

izdajatelj: Državni svet Republike Slovenije, telefon: 01 478 98 17, faks: 01 478 98 51, www.ds-rs.si

uredila: mag. Marjeta Tratnik Volasko, Robert Celestina, foto: Milan Skledar in arhiv Državnega sveta

oblikovanje: goclick, tisk: ŠPES, grafični studio, Novo mesto

naklada: 800 izvodov